

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Voornemen verbreding gebruik sportaccommodaties naar maatschappelijke doeleinden
Portefeuillehouder	-	J.W. Uitslag (wethouder)
Eenheid	-	Visie en Strategie
Contactpersoon	-	Melanie Gils – van der Loo
Contactgegevens	-	m.gils@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

14 juli 2020
28 september 2020

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van:
Het voornemen om het gebruik van sportaccommodaties naast sport uit te breiden naar maatschappelijke doeleinden.

Toelichting:

Het verbreden van het gebruik van sportaccommodaties naar maatschappelijke doeleinden sluit aan bij de Toekomstvisie 'Voor Elkaar' en de uitgangspunten van de Omgevingswet.

Het verbreden van het gebruik van sportaccommodaties naar maatschappelijke doeleinden, bijvoorbeeld bij het toestaan van een sport en spel BSO (kinderopvang bij sportaccommodaties) kan invulling geven aan relevante beleidsthema's zoals gezondheid, ontmoeten en jeugd. Daarnaast past de verbreding van het gebruik van sportaccommodaties naar maatschappelijke doeleinden naadloos in hetgeen we belangrijk vinden in Dalfsen. In de toekomstvisie spreken we van de sociale verbondenheid in de gemeenschap als hoogste doel en zijn onder andere de waarden erbij horen en respect opgenomen. Dit zijn met uitstekende waarden die horen bij sporten en bewegen. Sportverenigingen vervullen een belangrijke functie in de sociale samenhang in de kernen. Daarnaast wordt in de toekomstvisie ook de waarde dynamisch genoemd. Het toestaan van maatschappelijke voorzieningen in een sportaccommodatie hoort bij deze dynamiek. Er is vraag naar in de samenleving en een overheid die flexibel is en ruimte biedt om dit initiatief te realiseren. Ook de Omgevingswet gaat uit van dynamiek en biedt ruimte voor initiatieven. In de Omgevingsvisie worden vier ambities opgenomen, waarvan de vierde gaat over een toekomstbestendige, sociale, gezonde woon- en leefomgeving. Hierbij is aandacht voor een actieve gezonde levensstijl en het koesteren en benutten van sociale verbondenheid. De combi van buitenschoolse opvang of een andere maatschappelijke functie met een sportvereniging past naadloos in deze ambities. Meerdere gemeenten in Nederland kiezen ervoor om meer maatschappelijke functies toe te staan in sportaccommodaties, waardoor er meer verbondenheid en ontmoeting plaatsvindt en sportverenigingen meer bestaansrecht verkrijgen.

Het verbreden van het gebruik van sportaccommodaties naar maatschappelijke doeleinden geeft invulling aan het vraagstuk gezondheid en biedt een integrale benadering van sociaal welbevinden.

Het verbeteren van de gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving is een van de vier vraagstukken waar het Rijk en gemeenten vanaf 2020 mee aan de slag gaan, zoals vermeld in de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024. Sport is een belangrijk middel om doelstellingen in het sociaal domein te bereiken. Daarnaast vraagt de Omgevingswet een meer integrale benadering van thematiek. De combinatie sport, gezondheid en maatschappelijke functie wordt daarmee steeds vaker gemaakt. Door kinderen al op jonge leeftijd in aanraking te laten komen met sport en het verenigingsleven, kan later winst worden behaald. Kinderen leren meer te bewegen, worden wellicht lid van een sportclub en ervaren daarbij ook de sociale verbondenheid en ondersteuning die een sportvereniging met zich meebrengt. Vanuit de gemeente bezien biedt de verbreding naar maatschappelijke doeleinden invulling vanuit beleidsthema's zoals gezondheid en welzijn, voorkomen van overgewicht bij kinderen en volwassenen en het creëren van sociale verbondenheid. Dit kan een bijdrage leveren aan het verminderen van de kosten in het sociaal domein op de langere termijn.

Landelijk maken steeds meer sportverenigingen gebruik van de mogelijkheden om sport en maatschappelijke functies te combineren. Sportverenigingen zijn onderdeel van een continu veranderende maatschappij, met een veranderende vraag vanuit leden en maatschappij. Wil een club kunnen overleven dan zal het invulling moeten geven aan die veranderende vraag en behoefte vanuit leden en samenleving.

Door het gebruik van sportaccommodaties te verbreden naar maatschappelijke doeleinden worden meerdere functies mogelijk gemaakt.

Onder maatschappelijke doeleinden wordt onder andere verstaan: bibliotheken, openbare dienstverlening, gezondheidszorg, kinderopvang, onderwijs, peuterspeelzalen, sociale en welzijnsvoorzieningen en verenigingsleven. Door het kiezen voor het begrip maatschappelijke doeleinden biedt de gemeente naast de mogelijkheden tot kinderopvang in sportaccommodaties ruimte voor nieuwe initiatieven en verbindingen die invulling geven aan maatschappelijke opgaven. Wel is het verstandig om in het Omgevingsplan een vergunningplicht op te nemen, zodat per initiatief een zorgvuldige afweging van de toedeling van functies aan locaties kan worden gemaakt en zicht kan worden gehouden op een goede naleving van de overige regelgeving voor accommodatiegebruik voor maatschappelijke doeleinden. Denk hierbij o.a. aan de voorwaarden voor accommodaties uit de Wet Kinderopvang.

Het toestaan van maatschappelijke doeleinden vergroot de financiële gezondheid van sportverenigingen en het efficiënt gebruik van sportaccommodaties

Sportparken en sportkantines liggen er nog steeds een groot gedeelte van de dag en van het jaar verlaten bij. Trainingen en wedstrijden zijn op beperkte tijdstippen. Een vraag die sportverenigingen bezig houdt is hoe zij hun accommodaties intensiever kunnen gebruiken om hier meer sociaal en financieel rendement uit te behalen. Voorzieningen zoals sportverenigingen zijn bepalend voor de aantrekkingskracht van een kern of dorp. Ook voor de gemeente is daarom van belang om in te zetten op het behouden en verder ontwikkelen van aantrekkelijke sport- en beweegvoorzieningen. Voor de financiële gezondheid van verenigingen is het van belang dat er voldoende inkomsten gegenereerd worden. Nu inkomsten vanuit de kantine, door een veranderend maatschappelijk besef, teruglopen en in sommige gevallen ook de ledenaantallen teruglopen, gaan verenigingen op zoek naar andere manieren om voldoende inkomsten te genereren. Het toestaan van bijvoorbeeld kinderopvang in sportaccommodaties biedt verenigingen de mogelijkheid om meer inkomsten te genereren en daarmee financieel gezond te blijven. Daarnaast zijn de kinderen een bron van potentiële nieuwe leden. Multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties is een goede oplossing voor de maatschappelijke vraagstukken waar we als gemeente tegenaan lopen.

Het toestaan van maatschappelijke doeleinden in sportaccommodaties kan gevolgen hebben voor de invulling van maatschappelijk vastgoed

In onze gemeente zijn diverse multifunctionele accommodaties beschikbaar voor maatschappelijke doeleinden. De uitbreiding van de gebruiksmogelijkheden van sportaccommodaties met bijvoorbeeld kinderopvang kan leiden tot een verhuisbeweging binnen/vanuit bestaande maatschappelijke voorzieningen, zoals Kulturhusen, in de directe omgeving. Het is daarom raadzaam kritisch te volgen of maatschappelijke doeleinden die toegestaan worden op sportlocaties het voorzieningenniveau in de multifunctionele accommodaties uitholt of juist versterkt.

Verstoring van de markt moet ten allen tijden voorkomen worden (wet Markt en Overheid)

Onderzoek heeft uitgewezen dat de Wet Markt en Overheid niet van toepassing is op het voornemen om het toegestane gebruik van sportaccommodaties te verbreden naar maatschappelijke doeleinden. Het is daarmee juridisch mogelijk dat sportverenigingen eigen accommodaties verhuren aan derden voor maatschappelijke doeleinden. Voorkomen moet worden dat de verschuiving van maatschappelijke organisaties naar sportaccommodaties marktverstoring werkt, doordat geen marktconforme huurtarieven worden gevraagd. Het college maakt hierover aanvullende afspraken met de betreffende sportverenigingen.

Per sportaccommodatie moet bekeken worden of maatschappelijke doeleinden wenselijk zijn.

Per sportaccommodatie zal kritisch gekeken moeten worden naar de mogelijkheden om maatschappelijke doeleinden toe te staan. Hierbij spelen aspecten als eigendomssituatie, evenwichtige toedeling van functies aan locaties en de beschikbare voorzieningen op de locatie mee. Voorwaarden zoals een vergunningplicht kunnen in het Omgevingsplan worden opgenomen.

Vervolg:

De voorgenomen denkrichting van het college zal worden meegenomen bij het ontwerpen van de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan, of indien eerder mogelijk bij een actualisatie van de bestemmingsplannen. Uw raad besluit over deze kaderstellende documenten. Daarnaast zal het college aanvullende afspraken maken met de betreffende sportverenigingen.

Bijlagen:

Geen

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de adjunct-gemeentesecretaris
H.J. van der Woude